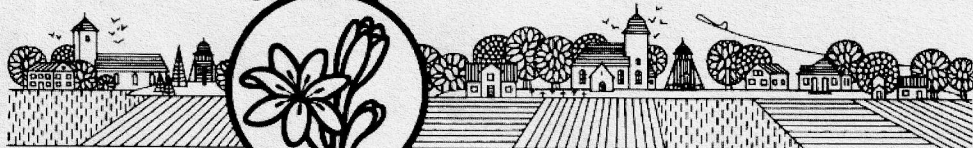

TIDLÖSAN

HEMBYGDSTIDNINGEN

FÖR HUSBY-ÄRLINGHUNDRA, ODENSALA OCH MÄRSTA

HEMBYGDENS DAG

Söndagen den 17 augusti klockan 11.00

ALLSÅNG I HUSBY med TRIO ME' BUMBA

Söndagen den 12 oktober klockan 15.00

Nr 3. Augusti 2014. Årgång 21

OMSLAGSBILDEN:

Stora Embarsboda är Friluftsförbundet's lokalavdelning i Märsta-Sigtunas "nya lokal" sedan den gamla, Björnkälla brann.

Foto: Karl-Erik Sturebrant

TIDLÖSAN

UTGES AV:

Husby-Ärtinghundra Märsta
Hembygdsförening
195 91 Märsta
Plusgiro: 36 15 92-9

UTKOMMER: 4 gånger per år.

TRYCK: PP-Tryck, Märsta

REDAKTION:

Ulf Berndtson, ansvarig utgivare
Agneta Nilsson tel: 591 432 13
Marés Lendway
Bo Klang
Manus mottages med tacksamhet.
Vi förbehåller oss rätten att i sam-
arbete med författaren redigera
det insända materialet.
Epost: marstahembygd@gmail.com

INNEHÅLL

Sid

Rapport från en Traditionsbärare	3
Beatles	4
Runstensfynd i Odensala	5
Friluftsförbundet	6
Världens största flygplan	11
Från Halda till PC	12
Museisamlingar på Arlanda	14
Hänt & Händer	15
Arteleristen 81 Karlsson	16
Valborgsfirande	18

BLI MEDLEM I VÅR FÖRENING

Medlemskapet berättigar till deltagande i alla evenemang, även de som inte är öppna för allmänheten, och du får Tidlösan i din brevlåda fyra gånger om året. Avgiften är 120 kronor om året och gäller för hela familjen.

Enklaste sättet att bli medlem är att sätta in avgiften på vårt Plusgiro med angivande av *namn och adress*. Skriv gärna *Ny medlem* som referens.

Mer information på föreningens hemsida: www.hembygd.se/husbyarlinghundra

Rapport från en Traditionsbärare

Hittar ett foto, ett kalas på Elgesta. Vilka är personerna? Måste fråga pappa. Nej, det är för sent, han finns inte mer. Det är mig det hänger på. Jag har ansvaret nu, som byns traditionsbärare. Jag är fjärde och lilla Alva 2 år, är den sjätte generationen som växer upp på Elgesta. Min farmor Fiken var dotter till J F Andersson (Tidlösan nr 4, 2013). Han som var i slagsmål vid Märsta station och fick sitta i kurran några månader för att han och Bo Klangs farfar spöade upp Bosses farfars far.

Vad ska jag berätta för Alva när hon hjälper gammelfaster att vattna tomaterna? Har inte precis forskat men så mycket kan ja berätta att en gång i tiden bodde Finnvid här med sina söner Olev och Björn, det var på vikingatiden. Säkert hade de ett långhus där det hölls stora fester. De odlade humle i Hummelbacken till öl och mjöd för att göra festen lite roligare. Ja just det Alva, precis som farbröderna och tanterna som dricker öl på logfesterna.

Finnvid berättar för sina söner om skålgroparna, utanför farfar Fredriks hus, att här offrade man förr i världen till nu okända gudar. Den tiden Alva, kallas för bronsåldern. En gång på järnåldern kom en man till ön Elgesta, han skulle hugga ur en stock till ny båt. Han högg med sin stenyx och plötsligt gick den sönder. Han svor och kastade den i vattnet. Nej, du har rätt, man ska inte svära men det var på järnåldern.

Kom Alva, sätt dig i mitt knä så ska jag berätta. Du förstår farmor Fiken var född 1886. Hon satt en gång i knät på en man som var född på 1700-talet. Du kanske inte vet men det var då som en farbror som hette Bellman levde. Ja just det, han med tysken och rysken. Fast han kunde sjunga och spela också.

Tidevarv komma och tidevarv gå, slakten ska följa på släktens gång. En gång kanske en åldrad Alva sitter med sitt barnbarnsbarn i knät och berättar om en tid då människorna körde fordon på fossila bränslen och åt kött från grisar utan svans. Det fanns små insekter som hette bin och i havet simmade det fiskar.

Alvas lilla barnbarnsbarn ska le och skaka på huvudet och säga; men gammelmormor, nu skojar du allt.

Marés

...och så kom Beatles till Arlanda

I juli 1964 kom Beatles till Sverige för andra gången. När British Airways-planet närmade sig terminalen hoppade fansen över stängslen och rusade ut på plattan. Året innan då beatlarna besökte Sverige för första gången brydde sig ingen.

Vid det första besöket medverkade de i radio, i ungdomsprogrammet Upp och Poppa och intervjuades av Kersti Adams Ray. Sedan gick det snabbt uppåt i karriären för gänget från Liverpool.

1964 visste många att de skulle komma. Flera tältade vid Arlanda för att vara på plats. Utsiktsterassen på utrikesterminalen var smockfull. När planet märkt BEA (British Airways) landat och närmade sig terminalen rusade fansen, mest unga tjejer, över stängslen ut på plattan! Inget kunde stoppa dem!

Jagade fansen på cykel

Bland de som jobbade på Arlanda fanns också riktiga fans. Monica (numera Karlsson) och hennes kompisar hade tillverkat ett troll som de skulle överlämna till beatlarna. Anita överräckte det till en av dem. Monica minns inte vem. När flickorna rusade ut på plattan vaknade tullchefen Asp som jagade dem på sin cykel!

Beatlarna hälsas välkomna av SAS markvärdinna. Foto: Bildjournalen

-Flickor, här får ni inte vara! ropade han. Men inte heller det stoppade dem.

När trappan rullades fram mot planet var det hundratals fans på plattan. Några få kom ända fram innan två bilar plockade upp idolerna och for iväg mot Stockholm.

Hörde knappt musiken

Monica gick också på Beatles konsert på ishallen i Johanneshov. När

hon skrev hem till sina gamla kompisar i Ramsele om allt hon varit med om konstaterade hon att publiken skrek förfärligt så att det var svårt att höra musiken.

Gun Eriksson

Runstensfyndet vid Odensala kyrka

Den runstensdel som hittades i juni 2012 i samband med omläggningen av Odensala kyrkas södra mur finns just nu i vapenhuset i väntan på att en stenkonservator ska komma att rengöra den. Därefter ska Runverket göra en sista granskning av inskriften och måla upp runorna. Fragmentet kommer troligen att få sin hemvist i kyrkan också framgent. Runologen Magnus Källström, som kallades in för att analysera fyndet berättar att även den runsten som står lutat mot ett träd vid prästgården kommer att rustas upp.

Vill du läsa mer om runstensfyndet? En utförlig artikel skriven av Magnus Källström finns på sid. 23 i "Situna dei 2013". Situna dei är Sigtuna museums årsskrift och den finns ute på nätet.

Föreningen som lär barn och vuxna att vistas i naturen

Under en period på 50-talet var "Skid- och friluftsförbundet" ett ofta förekommande ämne i mitt hem på Södergatan 1. Minns också att några farbröder från "förbundet i Stockholm" kom på besök. Men, vad brydde sig en fjortonårig tjej om det. Att lufsa runt i terrängen tycktes då inte särskilt lockande så jag lyssnade med ett halvt öra.

Jag hade en aning om att min far måste ha varit en aktiv medlem eftersom det pratades mycket "Skid- och friluftsförbundet" hemma under en tid. Det visade sig vara mer än så. Han var med och etablerade sektionen i Märsta och var dess första ordförande. Troligtvis höll styrelsen år 1958 sitt allra första möte i vårt vardagsrum.

Idag, drygt femtio år senare ska jag skriva om Friluftsförbundet i Tidlösan, får föreningens jubileumsskrift: "1958- 50 år-2008" i min hand och hittar kapitlet "Hur allting började..."

"Det första sammanträdet, för att bilda en sektion av Skid- och friluftsförbundet i Märsta, hölls fredagen den 18 april 1958 hos köpman Lars Nilsson. Närvarande var förutom Lars Nilsson, Helge Gibe, Bertil Gellerstig, Carl-Anton Källqvist, Anders Eriksson, Karl-Axel Johansson och Siegfried Karjus".

En liten herrklubb från början

Vid mötet valdes en styrelse som kom att bestå av Lars Nilsson, ordförande, Bertil Gellerstig, vice ordförande,

Siegfried Karjus, sekreterare och Carl-Anton Källqvist, skattmästare. Styrelsen beslutade att sektionens första uppgift skulle bli att "hitta en för med järnvägen ankommande besökare lämplig gångväg mellan Märsta station och Halmsjöflygfältet".

I april 1958 hade föreningen sju medlemmar inklusive de fyra i styrelsen. Tre jobbade i affären (ägaren Nilsson och de två charkuteristerna Eriksson och Källqvist) och Gellerstig som hade sin elfirma i samma byggnad.

Målsättningen med denna första lokalavdelning var att på helgen dra på sig stövlarna, gå ut i skogen och grilla korv. Från början en klubb för herrar. Fruarna stannade hemma och fortsatte att ta hand om barnen.

Under det första verksamhetsåret hände inte så mycket. Man hade en filmafton och ordnade en familj utflykt en söndag i månaden. Pengar till kassan kom via försäljningen av 300 lotter.

Så här kunde det gå till

"Vi träffades som vanligt utanför

snabbköpet (på Södergatan), embarkerade Lasse Nilssons Fiat och åkte i riktning mot Halmsjön. Lasse hade hört att tranorna skulle vara i närheten av Lunda (Sigridholmssjön). Vi närmade oss sjön från alla möjliga håll, såg snokar, lärkor och sommargäster men inga tranor. Däremot hade Lasse kaffe och bullar med sig och det var nästan lika bra". (Ur en rapport från 1958)

Mycket nytt andra året

Under år två (1959) utökades verksamheten betydligt. Tre Vildmarks Mål (TVM) startade, en damsektion bildades, instruktion i slalom och utförsåkning arrangerades, Trollskolan (Mulle föregångare) drogs igång, ett skid- och gångspår på 5 och 10 km röjdes och man fick tillstånd att hyra sportstugan i Lövestaholm.

TVM är för ungdomar från 14 år som är intresserade av friluftsliv. De tre vildmarksmålen är skog, vatten och fjället. Verksamheten bygger i princip på självstyrande grupper som gör sina egna program och åker ut i skogen, paddlar eller cyklar med mera. 1959 bestod gruppen i Märsta av sju pojkar och åtta flickor. TVM finns fortfarande på Märsta-Sigtunas aktivitetslista.

1959 års damsektion bedrev handarbetsverksamhet.

Märket snöstjärnan introducerades också detta år. För att få märket skulle man åka ett antal kilometer på skidor.

Trollskolan var för barn mellan 5 och 7 år.

Många händelser under 50 år

Aktiviteterna har varit många och växlande under de dryga femtio år som passerat sedan starten.

Ordförandena har kommit och gått. Lars Nilsson avgick som ordförande 1960 och ersattes av Bertil Gellerstig 1961-1970. Att min pappa Lars inte stannade längre som ordförande förvånar mig inte. Han var otålig och ville alltid vidare. I min mammas släkt kallade de honom för "herr bråtton".

Händelser de första femtio åren:

1960 ordnades s k bilpromenader.

1964 hade barnskridskoskolan premiär på Ärlinghedens bandyplan.

1968 arrangerades motorrally tillsammans med Märsta SMK.

1970 gick 630 barn i Mulleskolan.

1971 organiserades lokalavdelningens

Friluftskrinna på Ärlingheden 1964
Foto: Friluftsför. Märsta-Sigtuna

verksamhet i tio sektioner. Skogsmulle slog rekord igen med 712 deltagande barn.

1973 lämnades förslag till kommunen på att rusta upp torpet Björnkälla och upplåta det som raststuga för vandrare och skidlöpare.

1974 fick avdelningen kontrakt på Björnkälla.

1975, i februari, hölls söndagsöppet för första gången i Björnkälla. Flera hundra besökare kom till kaféet.

1983 var det all time high i medlems-tal: 1255 stycken.

1985 fick medlemstidningen ”Frilufts-aktuellt” sin nuvarande form.

1991. På grund av reducerat kom-munbidrag fanns inte längre utrymme för en anställd kanslist.

1992 cirkulerade ordförandeposten mellan styrelsemedlemmarna p g a

svårigheter att hitta en ny.

1996 ändrades lokalavdelningens namn från Märsta till Märsta - Sigtuna.

1999 höll TVM riksting vid Björnkälla.

2001 startades stavgång.

2005 brann torpet Björnkälla ner till grunden.

2006 Stora Embarsboda renoverades och blev det nya vandringstorpet.

Snart var både kafé och tipspromenader åter igång.

2007 fyllde Mulle 50 år. Det firades med kalas i Embarsboda av cirka 400 besökare

2008 hölls medlemskalas för 50 - åringen. Jubileumsskriften gavs ut.

Aktiva främjare

En vacker dag i juni träffar Tidlösan Margareta Andersson, Anja Hytt-näs

Mulle firar 50 år vid Embarsboda.

Foto: Karl-Erik Sturebrant

Grillen är tänd, kaffet bryggt och kaffebrödet är uppskuret och framplockat. Nu är vi redo att servera besökarna.

Foto: Karl-Erik Sturebrant

och Karl-Erik Sturebrant, stugfogde, i Embarsboda, i Rävsta friluftsområde. Margareta ansvarar för att verksamheten i torpet löper på i den särskilda arbetsgrupp, bestående av två män och fyra kvinnor, som sköter ruljansen. På söndagarna hålls här kafé för allmänheten och från torpet utgår även tipspromenaderna.

- Vi har 14 tipspromenader per år, berättar Margareta och tillägger att torpet numera inte är öppet under sommaren eftersom besökarrantalet är lågt, från och med juni.

Margareta och Anja är inbitna "främjare" sedan 40 år tillbaka. Anja kom med i samband med att hennes yngsta barn fyllde fem.

- Jag såg ett anslag om Mulleskolan på ett träd. På den tiden skulle alla barn gå Mulle.

Både Margareta och Anja har efter barnen växt upp varit flitiga vuxendeltagare i diverse regelbundna kortare aktiviteter på hemmaplan samt i cykel- och vandringsturer både i Sverige och utomlands.

- Genom främjandet får man ett stort nätverk, säger Karl-Erik, och inte bara lokalt. Man kan som främjare, utan kostnad, till exempel haka på en fjällvandring anordnad av Kiruna-avdelningen eller någon annan aktivitet arrangerad av våra många lokalavdelningar i landet.

Verkat sedan 1892

Friluftsfrämjandet, Sverige startade 1892 och har idag ca 82.000 medlemmar uppdelade i sex geografiska regioner med ca 330 lokalavdelningar. Tusentals ideella ledare guidar varje

år barn och vuxna ut på små och stora äventyr. Fokus ligger på friluftsliv, utan tävlingsmoment, för alla åldrar, intressen och förutsättningar.

Friluftsförbundet i Märsta-Sigtuna har i dagsläget runt 600 medlemmar och listan över aktiviteter är lång. Barnverksamheten är bred. Man kan bli främjare redan i ettårsåldern tillsammans med en förälder/vuxen. De små ska genom lekar och sånger få uppleva naturen och tycka att det är roligt och att vistas där.

Skogsmulle för fem till sexåringar är barnens vän och fantasifigur i skogen. Han leker, sjunger och berättar om naturens små och stora under i skogsbackarna hemmavid. De allra yngsta (1-3 år) kan delta i Skogsknopp och Skogsknytte (3-4 år)

Efter Mulle kan man bli Strövare (7-9 år), därpå friluf sare (10 -13 år) och sedan delta i TVM (14-)

För vuxna finns ett drygt tiotal aktiviteter att välja emellan eller delta i så mycket man orkar och vill.

En anpassning till vårt alltmer datoriserade samhälle pågår även här. Nu finns geocaching, skattjakt med GPS, bland aktiviteterna. Och Karl-Erik berättar att "Friluftsktuelle" nu ska digitaliseras.

Agneta Nilsson

KASSÖREN INFORMERAR

I denna Tidlösa finns ett påminnelseinbetalningskort för dig som ännu inte har betalt medlemsavgiften.

*Friluftslagge på Lyckostigen 1964
Foto: Friluftsförbundet. Märsta-Sigtuna*

NY HEMSIDA

Hembygdssällskapets hemsida har fått en ny hemvist. Nu finns vi på Sveriges Hembygdssällskapets hemsida.

Hur hittar jag dit?

Gå in på www.hembygd.se. På vänster sida finns en blå ruta med texten "Hitta din hembygd". Klicka på pilen. Då kommer alla län upp. Markera Stockholm. Då kommer alla hembygdssällskap i länet fram. Rulla vidare ner till Husby-Ärlinghundra Märsta hembygdssällskap. (De är i bokstavsordning). Klicka sedan på "till förening" och du är inne på vår sida.

Den gamla sidan upphör 30/6 2014.

Stort intresse för världens största flygplan

På natten den 24 augusti 1974 stod ett 100-tal nyfikna flygintresserade och mycket pressfolk otåligt väntande på Arlanda. Och strax före midnatt, landade det, världens då största flygplan en C-5 Galaxy från amerikanska flygvapnet.

Planet skulle transportera 77 ton materiel d v s pansarbil, lastbilar och lösutrustning från Sverige till de svenska FN-trupperna på Cypern. Flygplanet var flera dagar försenat och för varje försenad dag hade medieintresset bara växt.

Det första som hände denna sena kväll, när planet parkerat vid SAS hangarområde, var ansamlingen av ett stort antal interna flygplatsfordon, räknat i flera tjug. Därefter tog allmänhetens intresse över – flygplatsen formligen stormades av 100-tals intresserade, som klättrade över ett, dåtida ganska lågt, flygplatsstängsel.

I villervallan kunde de få säkerhetsvakter som fanns på plats inte klara anstormningen. Eftersom de som kommit över stängslet verkade

vara beskedliga flygentusiaster fick de stanna kvar på flygplatsrampen.

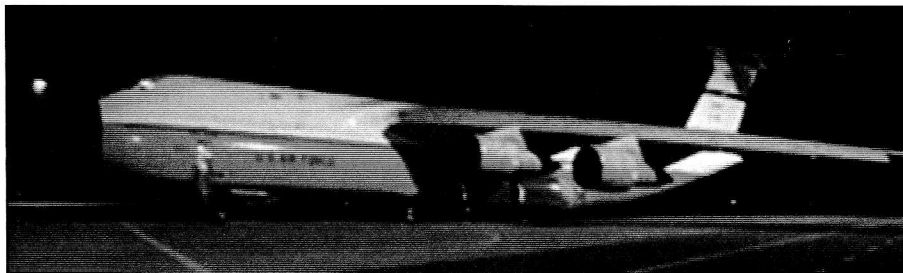
Snudd på folkfest

Det blev nästan som en folkfest, denna varma sommarnatt. Den amerikanska besättningen var så imponerad över intresset att de under någon timme arrangerade visningar av den gigantiska maskinen.

Flygplatsanställda och allmänhet fick gå ombord på det två våningar höga flygplanet vars nedre våning utgjordes av det stora lastutrymmet. På den övre fanns cockpit och sovavdelning för piloter och i en bakre del sittplatser för 75 soldater.

Efter fyra timmars markstopp flög planet sedan via Tyskland ner till Cypern.

Stefan Westling

C-5 Galaxy hade tre piloter, två navigatörer, tre mekaniker och fyra lastmästare.

Foto: Tommy Lakmaker.

Teknikutveckling

Från Halda till PC

Monica Karlsson är en stor tillgång i vår Arlandagrupp. Hon minns närpå varje liten detalj från sitt mångåriga yrkesliv på SAS. När minnet någon gång sviker halar hon upp en pärm från någon av sina kassar, innehållande skrivelser, broschyrer, tidningsartiklar o s v från förr. Här berättar hon om teknikutvecklingen inom administrationen och hur "det nya" drabbade henne personligen.

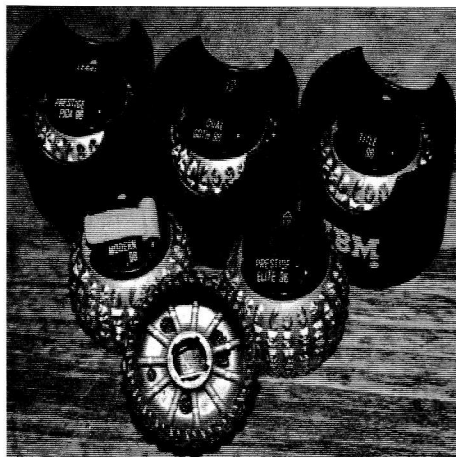
I mitten på 60-talet när jag började använda skrivmaskin var det manuella hederliga Halda som gällde med tangenter som måste pressas ner med kraft! Sen kom den fantastiska elektriska skrivmaskinen fortfarande med vanliga tangenter, så småningom med kula. Jag gillade inte skrivmaskinen med kula eftersom det inte gick att skriva lika snabbt, åtminstone till en början. När man skrev stenciler gällde det att slå hål genom det lite plastlika "papperet" för att sedan spänna fast det i stencilapparaten. Färgen trängde då ut genom hålen och man kunde veva fram ganska många kopior från samma original. Om man skrev fel fanns det ett ilsket rosa korrektur-

En "hederlig" Halda

medel som målades på för att laga hålet för att kunna göra ändringen. En annan teknik som kom var att stansa hålkort. Det var ett bra sätt att bland annat få listor på flygplans material upptruckta.

IBM-kulor

Ordbehandlaren gjorde entré 1978 kom revolutionen i form av ordbehandlaren M C-82! Den byggde på ett magnetkortsminne. Man hade ingen skärm och rättade efter koncept, vilket var en utmaning. Vi var endast två personer på SAS som klarade den tekniken. Båda jobbade halvtid. Det var värst att inte ha

någon att fråga när det blev problem. I juni -78 blev jag erbjuden att gå en MC-82 kurs hos IBM på Sveavägen i Stockholm. När jag kom dit kände jag mig som katten bland hermelinerna. De andra var typiska uppsträckta sekreterare från näringslivet. Jag satte mig nära dörren så jag skulle ha nära om jag ville gå ut. Under den inledande presentationen kände jag mig allt mer obekvämt. Kursledaren var observant och när det blev min tur tog hon över och sa: "Nu ska jag presentera Monica som jobbar där jag alltid velat jobba nämligen hos SAS på Arlanda!" Sen kändes det bättre, men jag var osäker på om fem dagar skulle räcka för mig att lära in allt nytt. Jag kommer nog inte att klara det tänkte jag, men kämpade på och det gick bra!

Ordbehandlare

Manick med rulle och lur?

När jag kom tillbaka efter föräldraledigheten 1978 blev jag inkallad till chefen. Han visade mig en stor manick med pappersrulle och telefonlur på. Stolt höll han upp ett papper och sa: "Det här ska jag skicka till Köpenhamn!" Jag ville inte ställa upp på några skämt utan svarade att jag hade mycket att göra! Det kunde inte vara

möjligt att skicka text på papper via telefon, tänkte jag bestämt. Jag vände på klacken och gick ut i kontorslandskapet till min arbetsplats. Chefen följde efter som en skugga. Rätt vad det var började han sk-ratta och sa: "Jag skojar inte, det är allvar! Den kallas fax". Han visade och jag förstod att det verkligen fun-gerade.

PC, musarm och elallergi

Sen gick det snabbt! MC-82 var en bra apparat, men sedan kom snart PC-datorer. Kompisen och jag skrev för allt vad tygeln höll. Det blev för mycket och kompisen fick musarm, något jag aldrig hört talas om. Ett halvår senare visste alla vad det var. Själv hade jag besvär av statisk elektricitet. Att sitta och skriva 12 timmar i sträck laddade tröjan med riktiga blixtar av statiska laddningar. Efter 30 minuter var jag knallröd i ansiktet. Det var misstänkt elallergi. Karolinska sjukhuset hade en så kallad försöksgrupp med samma symtom som jag fick delta i. Ingreppet de gjorde så småningom var att bränna de yttersta blodkärlen i ansiktet med laser. Därefter fortsatte jag jobba tio år i samma arbetsmiljö. Jag fick en summer för att kolla att kontakten satt rätt och att ledningen inte glappade så att det blev strålningsläckage. År 2010 uppmärksammade Hemmets journal Monica och den behandling hon fått: Så småningom kom nyare teknik med en separat datacentral där servrarna placerades på behörigt avstånd. Utvecklingen fortsatte.

Faxar som kunde ge muntliga meddelanden om man inte kunde kopplas fram var ett steg. Mobil 9050 som var trådlös ett annat. Och som alla vet står teknikutvecklingen inte still!

Berättat för Gun Eriksson

Fakta Rosacea

Monicas sjukdom heter Rosacea. Redan som ung rodnade hon lätt, fastän hon inte var generad, och när hon ansträngde sig blev ansiktet högrött. Arbetskompisarna på Arlanda gav henne smeknamnet Norrskensflamman. Så småningom kom klåda och stickningar. Under semestern försvann symtomen. Den försöksgrupp på Karolinska sjukhuset som Monica blev antagen till leddes av Sol-Britt Lonne Rahm, specialist i dermatologi. Rosacea är en kronisk sjukdom. Tidigare fanns inget sätt att hantera den och huden förändrades successivt. Behandlingen med laser gav små brännskador, som måste kylas ner med is efteråt. Huden blev blå och det gjorde ont. Men, efter tre veckor var huden fin igen! Senare har det ibland krävts antibiotika. Allra bäst är att hålla stressen borta och avstå från vin.

EFTERLYSNING

Sigtuna Närradio efterlyser musikinspelningar på lokala musikanter, gärna från förr i tiden.

Kontakta Hans Ahlberg på Sigtuna Närradio telefon 591 127 11 eller epost: kontakt@radiosigtuna.se

MUSEISAMLINGAR PÅ ARLANDA

På Arlanda finns två museala samlingar för civilflyget.

”ABA-SAS Flyghistorisk Förening” och ”Flygsamlingarna”.

ABA-SAS Flyghistorisk Förening

ABA-SAS Flyghistorisk Förening (ASFF) innefattar SAS unika flyghistoria med dess museala samlingar. Som flygbolag, var SAS världsledande inom många områden, decennierna efter 2:a Världskriget. Här finns bland annat flygplansmodeller, ombordporslin, reklammaterial, uniformer, samt ett stort arkiv på insidan av flygplatsen, bredvid SAS-Hangar 1. ASFF-paviljongen är öppen tisdagar, kl. 10-14. Gratis inträde.

Man går in via Receptionen/Säkerhetskontrollen för SAS-Hangar 1 och skriver in sig i Receptionen.

Medtag giltig legitimation
Enklast åka SL-buss nr 583, från Märsta, till hållplatsen SAS-Hangaren.

Hemsida: ”sashistorical.se”

Flygsamlingarna

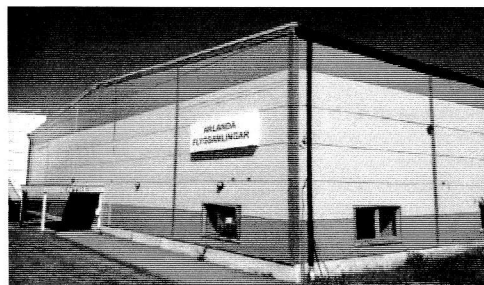
Denna samling på Arlanda, har sedan 1970-talet haft diverse namn.

"Arlanda Aerospace Expo" / "Aerospace Flygmuseum" / "Flygmuseet" / "Flygplansmuseet" / "Arlandasamlingarna" / "Flygsamlingarna".

Trafikverket har huvudmannaskap, som drivs på ideell basis av "Arlanda Flygsamlingars Vänner". Samlingarna innehåller svensk flyg-historia från 1910-talet och framåt, länkat till flygplan, motorer, skisser, flygplanssimulatorer, etc. och i flygplan som Lockheed Electra (1942), Lockheed Lodestar (1943), Saab Safir (1946), Douglas Skyraider (1952)... Detta museum ligger vägg i vägg med Flight Academy. Ta SL-buss 583 från Märsta till terminalerna. Därifrån gul Swedavia-buss Alfa (gratis), från terminalområdet, kliv av vid "Arlandia Hotel".

Öppet: Helgfria tisdagar & torsdagar kl. 10-15. Gratis inträde.

Hemsida: "arlandafllygsamlingar.se"

RÄTTELSE:

I Tidlösan nummer 1 fattas ett förnamn och ett hundnamn till omslagsbilden. Mannen till vänster heter Björn Karlsson och Cedergrens hund heter Melvyn Bobo Slacke.

HÄNDER

Höstens program blir fullspäckt. Dagen innan skolan börjar har vi Hembygdens dag. I september kommer Karin Hagelrot som är domare och berättar om brott och straff i vår hembygd. I oktober är det allsång med Trio me´ Bumba. I november visar Bo Klang ett bildspel och slutligen är det Lilla Julafton.

17 augusti: Hembygdens dag vid Husby skola och Täppavallen.
Se annons sidan 20

28 september: Karin Hagelrot berättar om "Flickan från Glanshammar som blev landsstyckare och spinnhus-hjon. Husby skola kl. 15.00

12 oktober: Allsång i Husby skola. Allsången leds av **Trio me´ Bumba** Allsången börjar kl. 15.00

16 november: Bo Klang visar bildspel om Märstas historia och utveckling. Husby skola kl. 15.00

29 november: Lilla Julafton i Husby
Mer information kommer i nästa Tidlösa.

HÄNT

Det som har hänt är Valborgsfirande i Husby den 30 april. Text och bilder finns på sidan 18 och 19.

NYA MEDLEMMAR

Inga-Britt Carlsson och Britt Marie Gustavsson, Märsta hälsas välkomna som nya medlemmar.

Till Arteleristen Nr 81 Karlsson

August Karlsson från Brunnby i Husby-Ärlinghundra socken var inkallad till möte på Marma skjutfält i norra Uppland. Brunnbyborna hade ungefär lika långt till järnvägsstationen och posten i Odensala som till Märsta. Poststation fanns i anslutning till båda järnvägsstationerna. Fast Odensala hade ju bara en anhaltstation. Där stannade vissa tåg bara efter signal från perrongen, med en semafor som den resande kunde vrida i läge när tåg väntades. Den skulle vridas tillbaka när tåget hade stannat. Resande till Odensala skulle säga till konduktören för att få stiga av. För övrigt så passerade nog tåget stationen med reducerad fart. Det var enkelspår.

Under flera decennier var det oklart vart post till Brunnby skulle adresseras. Det visar familjen Karlssons korrespondens. Jag tror det hade med mjölkskjutsen att göra. Man ville ha posten till den station man åkte till med mjölkflaskorna, som skulle till mejeriet. Den 9 september 1906 valde man att ta sin avgående post till Odensala. På ett kort, med en vacker vy över Enköping skrev man sitt meddelande. (Fram till 1906 fick man inte skriva meddelanden på adressidan.)

Mycket tack för brevet vi fick det inte förän i går kvell du hade ju

skrifvit den 4. Om du har något du vill lämna af så går jag till märstataget skall väl inte gå så fort såvida det inte är uppehåll.

(Här avser nog skribenten att möta vid tåget vid Odensala, tåget från Uppsala mot Märsta. Alla tåg som kunde tänkas stanna i Odensala, skulle enligt tidtabellen göra uppehåll i Märsta.)

Järnvägsarbetare helsar mycket till dig di har haft festligt i natt di hade två litter men jag jick ifrån dom det var kamrater hos dem.

Vem som skrev får vi inte veta. Men det förefaller som att järnvägsarbete pågick i Odensala och att både 81 Karlsson och vännen/släktingen från Brunnby var engagerade i arbetet.

Giselher

Carl August Karlsson föddes 20/3 1885 i Vallentuna. Han är son till brukaren Per August Karlsson och hans hustru Anna Katarina Elisabet Lindgren. År 1897 flyttar familjen från Odensala till Brunnby.

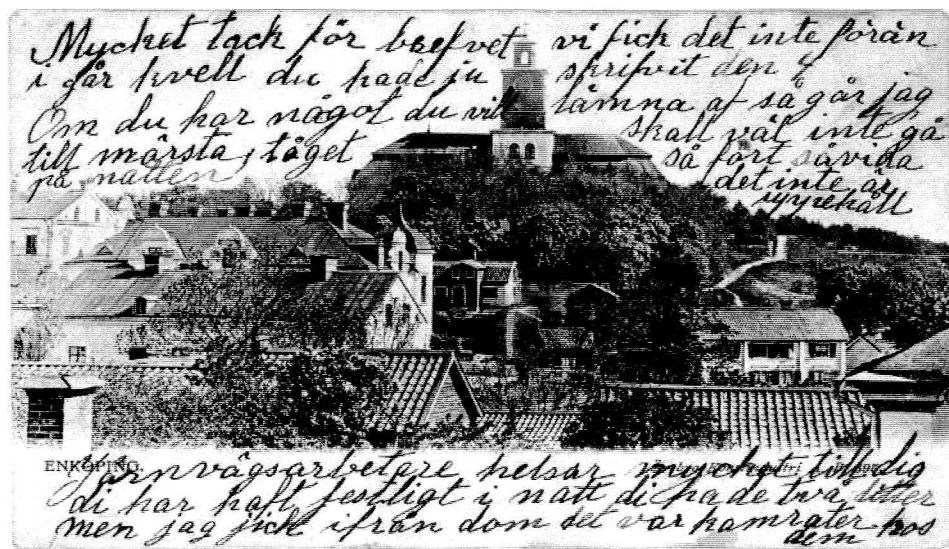
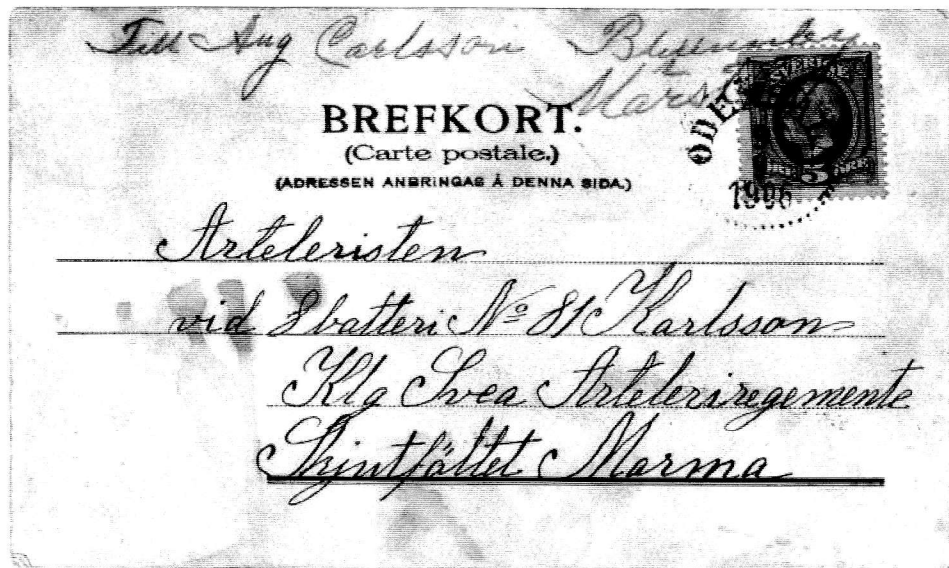
År 1904 flyttar Carl August till Odensala för att flytta hem igen år 1905. När värnplikten är över flyttar han vid årsskiftet 1909/10 till Stockholm. Den 22/10 1911 gifter han sig i Husby-Ärlinghundra kyrka med hemmansägardottern från Elgesta, Fanny Ulrika

Andersson född 5/5 1889. Hon
flyttar 1911 till Stockholm och de
flyttar tillbaka till Elgesta 1925.
Fanny avlider på Elgesta 13/8
1969 och Carl August avlider på
Arhem Luciadagen år 1979.

De hade två barn tillsammans:
Ulrik & Holger Elgelind.

Bilderna nedan är vykorts fram-
och baksida.

Ur Giselher Naglitsch samling

Årets Valborgsfirande

Vårt Valborgsfirande vid Husby skola och Täppavallen lockade även i år många besökare. Det klara men kyliga vädret gjorde att kaffeserveringen inne i värmen och varmkorven innanför entrén, fick extra dragningskraft. Lokalen blev full och extrastolar fick plockas fram. Vårtalet hölls, traditionsenligt, från trappan, därpå följde vårsånger framförda av Sångfåglarna och sedan var det dags för den småfrusna publiken på gården att gå ned till den nu snyggt flammande och värmande brasan. När elden börjat falna och publiken börjat glesna, då kom regnet.

Sångfåglarna samlar sig innan framträdandet på Husby skolas trappa under ledning av Eivor Pettersson.

Vårtalaren Karl Forsström betonade bland annat vikten av traditioner, att fira vårens och livets återkomst vid Valborg och att förvalta kulturarvet. Att sjunga vårvindar friska och alla de övriga vårsångerna är ett viktigt sätt att uppehålla traditionerna.

Det blev snabbt fullt kring borden i skolsalen. Fair Trade kaffe smakar alltid bra.

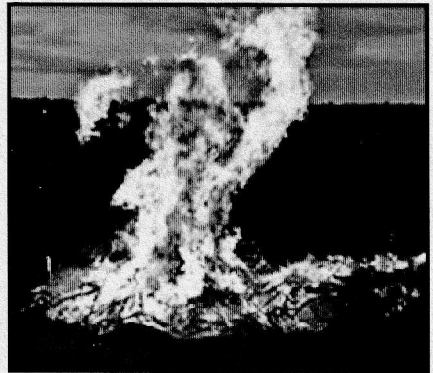
Lite spännande var det nog att få träffa en livs levande torparmor och torparfar.

*Valborgsfotograf:
Yngve Östman*

Torparparet Gun och Allan Pettersson bjöd på värmande buljong i torpet.

Från ordinär rishög till stolt flammande Valborgsmässoeld. Att det blev en eld, det såg Fredrik Lundgren till.

HEMBYGDENS DAG

Vid Husby skola och Täppavallen

Söndagen den 17 augusti kl. 11.00 – 15.00

Dagen inleds med friluftsgudstjänst

Hela dagen: hantverk, lotterier, öppet skolmuseum, kulturstig

Prova på hos hantverkarna

Prova på släktforskning i torpet

Servering med hembakat, korb och våfflor

Musik: Per Edvinsson

Dans: Danslyckan

Buss anordnas av Svenska kyrkan i Märsta
Angående busstider, se deras annons/predikoturer

VÄLKOMNA!!